

F. K.-Nytt

Goddag igjen!

Det har gått en stund siden vi sist kunde gi meldinger gjennom F.K.-Nytt, men her er vi altså igjen. Forrige gang lovet vi å gi nærmere melding om vårt Norges-album, men dessverre kan vi ikke meddele annet enn at hele opplaget er utsolgt fra oss. *Dessverre* er kanskje ikke det riktige uttrykket, for vi satte naturligvis stor pris på at albumet fikk så god mottagelse, men det er synd for de samlerne som ikke har fått det. Vi kjenner til et par detaljforretninger som enno har et lite opplag, så vi skal gjerne bringe eventuelle ordres videre. Penger må ikke sendes. Ekspedisjonen foregår mot stoppkrav.

Danmarks-albumet.

Vi får stadig forespørsler om Danmarks-albumet og kan melde at det no foreligger ferdig. På grunn av sommerferien og alle som er bortreist har vi ventet med ekspedisjonen, men om ca. 3 uker skulde alt antagelig være klart til utsendelse.

Albumblader.

Våre albumblader i Borek og Schaubek format har vi også trykket nytt opplag av og vi begynner ekspedisjonen samtidig med Danmark-albumet.

Tillegg til Sverige-albumet.

Det er no kommet så mange merker at vi har kunnet trykke tilleggsblad til

Sverige-albumet. Ekspedisjonen vil gå sammen med Danmark-albumet.

Anbudssalg nr. 5.

I disse dager har vi sendt ut listen over Anbudssalg nr. 5. De fleste av leserne har vel fått den, men hvis det skulde være noen som ønsker den tilsendt, er det bare å si fra. Katalogen inneholder denne gang noe for enhver smak. Særlig er dette tilfellet med Norge som er meget rikt representert med en del store objekter som man sjelden ser på markedet. Skandinavia for øvrig er også godt representert så Skandinavia-samlerne skulde ha all grunn til å være tilfreds. Fristen for innlevering av anbud er satt til 10. aug.

Utlagssendinger.

Vi får stadig fler hefter inn til omsetning og får også stadig flere kunder. Som vi har sagt tidligere, må Skandinavia-samlerne være litt tålmodige for det er no engang slik at alle skal ha Skandinavia, mens få vil selge. Fra Europa og verden for øvrig skulde det imidlertid være litt av vært for enhver smak.

Neste anbudssalg.

Vi kan no ta i mot objekter til vårt neste anbudssalg som vil gå engang ut på høsten. Objektene må være prima. Vi tar ikke med objekter under kr. 20,— og betinger oss rett til å returnere det som ikke passer.

FRIMERKEKOMPANIET
TOLLBUGATA 4 · BOKS 684 · OSLO · TELEFON 25 052
POSTGIRO 100.57 · TELEGR.ADR.: „STAMPS“

Det var engang . . .

Lyder det ikke som et eventyr når vår seniorsjef forteller at han i sin tid solgte

150 FEILFRIE NORGE NR. 1

for 42 kroner, til et firma i Sverige, — altså for 28 øre per stykke.

Det er ikke desto mindre sant, — men det er jo nokså mange år siden.

I dag kan vi ikke selge Norge nr. 1 for 28 øre, men vi søker alltid å holde prisene på et rimelig og forsvarlig nivå.

Middelthons Frimerkeforretning er etablert i 1898, så vi har 45 års erfaring i bransjen. Ønsker De å komplettene Deres samling, så send oss Deres mankolister. Skal De realisere Deres samlinger eller dubletter, bør De i egen interesse sette Dem i forbindelse med oss.

BERNT C. MIDDELTHON A.S

FRIMERKEFORRETNING — STAVANGER

Filial: OSLO FRIMERKEFORRETNING, Rådhusgata 32, Oslo

*Komplettér Deres samling av
filatelistisk litteratur!*

Det nylig utkomne, vakkert utstyrte heftet

FRIMERKER

SOM TRYKKSAKER BETRAKTET

(av Halvor Durban-Hansen)

vil sikkert interessere Dem.

Illustrert. Pris kr. 2,91 (inkl. oms. avgift).

— Hos alle bokhandlere. —

O.F.K.s BIBLIOTEK

ønsker kjøpe

Nordisk Filatelistisk Tidsskrift
1927 — heftet eller innbundet.

Tilbud sendes: *Postboks 46, Høvik.*

3 skill., 12 øre mattgrøn

og andre gode ting kan jeg levere
mot bedre Island og Dansk Vest-
indien, eventuelt Danmark.

HELGE REFF Kongens gate 16, Oslo

Alle bør eie standardverket

Norske Poststempler 1846—1894

Pris kr. 3,— plus porto 20 øre

Utgitt av:

OSLO FILATELIST-KLUB — Boks 298, Oslo

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENSDAL

Redaksjonens adresse:
Postboks 46 — Høvik

NR. 2

1943

2. ÅRG.

Norsk Filatelistisk Tidsskrift opp av dvalen.

Fra den nye Redaktør:

Da Harald Rising hadde frasagt seg stillingen som redaktør av Norsk Filatelistisk Tidsskrift anmodet Forbundets formann undertegnede om midlertidig å overta redaksjonen. Jeg har erklært meg villig bl. a. fordi jeg regner med sikker støtte fra alle landets filatelister i en for tidsskriftet vanskelig situasjon.

Restriksjoner i papirforbruket har også rammet vårt tidsskrift, vi kan hverken gjøre det så stort eller trykke det i så mange eksemplarer som vi gjerne vilde. Fra offisielt hold er vi imidlertid møtt med stor forståelse, og som situasjonen ligger an i dag skulde det ikke være noe ivegen for at tidsskriftet kan utkomme regelmessig.

For å gjøre bladets administrasjon mere effektiv, og for samtidig å fordele arbeidet, er der ansatt en forretningsfører, nemlig herr Hans E. Matfeld, der fungerer som Forbundets kasserer.

Jeg ber bladets lesere og annonsører huske at post angående det redaksjonelle innhold sendes til redaktøren, Postboks 46, Høvik, mens post angående annonser, ekspedisjon, bokholderi etc. sendes til forretningsføreren, Nytorget 5, Oslo.

Vi ber landets klubber sende inn referater fra sine møter og komme i nært samarbeid med tidsskriftets redaksjon.

JARLE O. STENSDAL.

Neste nummer kommer om ca. 14 dager.

Norges Bypostmerker.

Av Stian Sanness.

VII. M. Børresens Bypost

åpnet 15. juni 1888, lukket 31. des. s. å.
Porto, takst osv. som Eriksen.

15. juni 1888,

verdi i ramme, håndstempel, 1 type,
ark på 15, 3. rad på 5 tête-bêche, utagget.

78. 5 øre rødt på blått	0,30	5,—
tête-bêche	1,50	—

1. juli 1888,

stort format, utagget.

79. 3 øre gylden på blått	0,10	5,—
80. 5 » sort på grønt	0,15	3,—
81. 10 » » gult	0,20	—
tête-bêche	1,50	—

Første opplag av 3 og 5 øre muligens 10 øre laget med håndstempel, kjennes på at feilen under verditallet mangler (nr. 79 kr. 2,—, de andre sjeldne). Fra dette håndstempel lagdes senere en plate på 12, 4 × 3 merker. Nr. 11 i arket på nr. 81 står omvendt — tête-bêche. Av 3 og 5 øre håndstempel var tête-bêche i Ferrarisamlingen. Andre farger er ikke utgitt. Gummi hvit, fra først av grålig og ujevnt påsmurt.

Do. gjennomstukket i punkter — tagget — 12.

82. 3 øre gylden på blått	5,—	—
83. 5 » sort » grønt	0,25	2,50
84. 10 » » » gult	10,—	—

Nr. 82 er håndstemplet, nr. 83 og 84 boktrykk, muligens også håndstempel.

Do. boktrykk, gjennomstukket i linjer.

85. 3 øre gylden på blått	0,10	5,—
86. 5 » sort » grønt	0,25	3,—
87. 10 » » » gult	0,25	—
tête-bêche	1,50	—

1. des. 1888,

lite format, stentrykk, ark på 100.

A tagget B tagget 12½

88. 3 øre blått	0,30	0,10	—
89. 5 » grønt	0,30	0,10	5,—
90. 15 » rødt	0,30	0,20	—

Utaggede har neppe vært regulært i bruk.

Konvolutter.

15. juni 1887, 5 øre rødt, og 1. juli 3 øre blått, begge på hvitt, gult, grønt og grått papir.

Brevkort.

15. juni: 5 øre og 5+5 øre rødt på gulligt.

Poststempel

et lite rundt stempel med firmanavn uten dato i fiolett. Datoen skreves i avtrykk på brevet.

Grimstad Bypost

åpnet 15. juni 1887, lukket samme år. Eieren var Nicolay Herlofson, Arendal, kontor hos P. Paulsen, Dampskibsbryggen. Porto: 5 øre for brev, 2 øre for trykksaker til 50 gr osv.

15. juni 1887,

stentrykk, tagget 11½.

1. 1 øre rødbrunt	0,05	0,15
2. 2 » grønt	0,05	0,25
3. 5 øre rosa	0,10	0,25
4. 7 » gråbrunt	0,15	0,25
5. 10 » lillabrunt	0,15	0,25
I 10 » par midten utagget	1,50	

Ofte dobbelt tagging, mest på 2 øre. Brukt på brev eller brevstykke meget sjeldne.

Poststempel

rundt med firma og dato i sort.

Bøgh's Byposter.

Bokhandler W. B. Bøgh, Trondheim, søkte 31. des. 1887 om å få åpne byposter i Bodø, Hammerfest, Levanger, Namsos, Stenkjær, Vadsø og Vardø og slik tillatelse ble gitt 25. mars 1888. I Bodø fikk han ingen bestyrer, hvorfor denne bypost ikke ble åpnet, de andre gikk i orden og han fikk utgi frimerker — hvad jo var formålet. Tillatelsen for Vadsø og Vardø ble først benyttet 1893, dvs. etterat bypostene hadde måttet lukke 31. des. 1888. Kria. Filatelist-Klub gjorde Poststyret oppmerksom herpå, men dette nøyet seg med å beordre bypostene lukket.

Disse byposter er ved siden av Børresens i Holmestrand og Herlofsons i Grimstad og Mandal samt Kragerø de eneste, hvor formålet vel bare var salg av frimerker. For behovet for bypost i disse små byer kunde absolutt ikke gjøre en bypost lønnende.

Portosatser for alle Bøghs Byposter 2 øre for sirkulærer, 4 øre øre for brev, 8 øre for pakker til ½ kg og 10 øre for tyngre.

Hammerfest Bypost

åpnet 13. juli 1888, lukket 30. juni 1895. Eier var bokhandler W. B. Bøgh, Trondheim. Bestyrer var Hammerfests postmester G. Hagen.

13. juli 1888,

Nordkapp, stentrykk i ark på 25, tagget 11.

1. 2 øre grått	0,25	—
2. 4 » rosarødt	0,25	5,—
3. 8 » blått	0,50	—
4. 10 » grått	0,50	—

Des. 1888

nr. 3 og 4 med sort påtrykk.

5. 2 på 10 øre	1,—	—
6. 4 » 8 »	1,50	—
I 4 tall på hodet	7,50	—

Nr. 6 I er siste merke i arket. Også omvendt tall med strek *under* tallet er sett. Nr. 5 meldt med omvendt påtrykk.

Poststempel

et stort og et mindre toringstempel, det siste med ytre ring i bølgelinjer. Også statens poststempel forekommer. Alle sjeldne.

Holmestrand Bypost

åpnet 1. juni 1888 av M. Børresen, Drammen, lukket 31. des. 1888. (I juni 1888 var det ekspedert omkring 50 forsendelser).

1. juni 1888.

I Type. Øre i slankere bokstaver, bølgelinjene på begge sider av ØRE er stort sett sammenhengende, over R i øre er en hvit strek, håndstemplet på vannrett stripet papir, utagget.

1. 3 øre sort på lysgrønt 3,50 25,—
2. 5 » gylden på gulligt 4,— 25,—

Skal forekomme gjennomstukket.

II Type. Boktrykk fra H. Sogn, Oslo, ØRE fetere, linjene avbruddt, den hvite strek mangler, ark på 25.

A utagget B gj.stukket

3. 3 øre svart p. lysgrønt 0,05 — 0,05 —
4. 5 » gylden p. gulligt 0,15 — 0,15 —
- 5a. 10 » rødt på blått ... 0,50 — 0,25 —
- 5b. 10 » rødilla på blått 0,20 — 0,50 —
- 5I. Verdital omvendt ... 2,— — 2,— —

Tête-bêche. I arkene av 3 øre er der 2, av 5 øre 1 og i ett opplag av 10 øre hele 5 omvendte klisjéer. Nr. 5I engang i arket.

Nr. 3—5 har neppe vært i bruk i Holmestrand selv om nr. 3 er sett med den samme grålige gummi Børresen brukte på sine håndstemplede Drammen. Makulatur i mange farger, ark med alle verdier sammen bør vel heller kalles svindel.

1. Des. 1888.

Billede av Holmestrand, stentrykk.

A utagget B tagget 11½

6. 3 øre rødt i nyanser 0,25 0,10 5,—
7. 4 » blått 0,25 0,10 5,—
8. 10 » lysgrønt 0,25 0,20 —

Utagede var neppe i bruk.

Konvolutter

5 øre rødt på 5 forskjellige papirer.

Brevkort

3 øre samt 3+3 øre blått.

Poststempel

et lite rundt stempel uten dato, mest fiolett.

Hortens Bypost

åpnet 1. juli 1882 av postmester L. K. Hiorth, lukket 31. desember 1888. Porto 5 øre osv. som statsposten, dennes postkasser, bud og poststempel bruktes for byposten.

Nr. 1.

Nr. 3.

1. juli 1882.

I type, båndender i «sløyfe», nagler i ankeret, utagget på tynt eller tykt papir.

1. 5 øre blått, lysblått 1,50 1,50
1884? II type, uten nagler.
2. 5 øre blått 6,— 5,—
1885 III type, uten sløyfe og uten nagler, skjoldets spiss synes nesten ikke under båndet.
3. 5 øre blått, mørkeblått 2,— 1,50

Prøvetrykk kjennes i rødt, grønt og sort.

Kragerø Bypost

åpnet 1. mars 1886, lukket 8. oktober s. å. Eier var Chr. Solberg, Arendal, og Fredrik Juell, kontor hos barber A. Christoffersen. Porto 5 øre for brev og 2 øre for trykksaker til 50 gr osv.

1. mai 1886,

stentrykk, tagget 11½.

1. 2 øre grønt på lysgrønt 0,10 0,30
2. 5 » brunt på blekrosa 0,10 0,30
3. 7 » orange på gult 0,10 0,30
4. 10 øre rødt på gult 0,10 0,30

5 øre i par midten utagget (1,50).

Brukte på brev eller brevstykke meget mere verd. (Forts.)

NYHETER

Da tidsskriftet er blitt så forsinket, blir vi nødt til å gjøre rask prosess med det siste halvårs nyheter. Når vi er kommet a jour igjen, vil de siste emisjoner behandles mer inngående og under spesielt hensyn til de mange som i dag samler ubrukte frimerker etterhvert som de utgis.

Böhmen og Mähren.

Veldedighetsutgave til inntekt for den tyske krigsvinterhjelp. — Historiske portretter i relieffgjengivelse:
60+40 Heller, mørkfiolett, 120+80 Heller, brunligkarmin, 250+150 Heller, mørkfiolettultramarin.

Grekenland.

Suppleringsverdier i den ordinære landskapsutgave:
5 Dr., blåliggrøn, 75 Dr., rød, 100 Dr., svartgrå, 200 Dr., kornblå.

Kroatia.

Veldedighetsutgave til inntekt for Arbeids-tjenesten. — Trykt i ark på bare 9 merker:
2+1 Kuna, svartoliv og olivbrun, 3+3 Kuna, lillabrun og gulbrun, 7+4 Kuna, svartblå og olivbrun.

Monaco.

Veldedighetsutgave med bilder av Monacos fyrster:
2+3 C., fiolettultramarin, 5+5 C., mørkrød, 10+5 C., svart, 20+10 C., mørkblåliggrøn, 30+30 C., svartlilla, 40+40 C., karmin, 50+50 C., fiolett, 75+75 C., purpur, 1+1 Fr., mørkgrøn, 1,50+1 Fr., mørkbrunkarmin, 2,50+2,50 Fr., blåfiolett, 3+3 grønblå, 5+5 Fr., brunsvart, 10+5 Fr., mørkrosalilla, 20+5 Fr., kornblå.

Romania.

Veldedighets- og Jubileumsutgave i anledning av Transnistrias erobring for 1 år siden:
6+44 Lei, gråsvart, 12+18 Lei, fiolett, 24+26 Lei, grønligblå.

Veldedighets- og Jubileumsmerke i anledning gjenforeningen med Transsilvania:
5+5 Lei, gråfiolett.

Slovakia.

Jubileumsutgave i anledning 150 årsdagen for det slovakiske Vitenskapsselskaps grunnleggelse. — Motivet gjengir selskapets første møte:
70 Heller, svart, 1 Ks., karmin, 1,30 Ks., mørkblå, 2 Ks., mørkbrun, 3 Ks., svartgrøn, 4 Ks., mørkfiolett.

Ny utgave med billede av Andrej Hlinka:
1,30 Ks., kornblå.

Spania.

Jubileumsutgave til 400 årsdagen for dikteren San Juan de La Cruz:
20 Cent, fiolett, 40 Cent, oransjerød, 75 Cent, gråultramarin.

Veldedighetsutgave for kampen mot tuberkulosen:
20+5 Cent, karminbrun, 40+10 Cent, gråblå, do. for luftpost, 10 Cent, lysrød, 10 Cent, mattbrun.

Sverige.

Jubileumsutgave til 200 årsdagen for kjemikeren Carl W. Scheele:
5 øre, grøn, 60 øre, rødlilla. 5 øren forekommer både 2- og 3-sidig tagget.

Ungarn.

Røde Kors utgave i blokker på 4 merker, tagget og utagget:
6 F.+1 P., svartblå og rød, 8 F.+1 P., olivgrøn og rød, 20 F.+1 P., karminbrun og rød.

Veldedighetsutgave med bl. a. bilder av Ungarns gamle konger:
6+6 F., gråbrun, 8+8 F., blåliggrøn, 12+12 F., brunfiolett, 20+20 F., blå grøn, 24+24 F., brun, 30+30 F., karmin.

Tyskland.

Verdier av den ordinære Hitlerserie i ny utførelse (boktrykk):
10 Pfg., mørkbrun, 12 Pfg., karminrød.

Frimerkets dag 10.1.1943. — Merket gjengir en gammel diligense:
6+24 Pfg., blågrå, gul og mørkbrun.

Jubileumsmerke på 10 årsdagen for maktover-tagelsen. — Allegori med riksvåpnet over Brandenburger Tor:
54+96 Pfg., karminrød.

Gebyrmerke for filatelistisk stempning, også gyldig som alminnelig frankering:
3+2 Pfg., brunoliv.

Opplagstallene for de siste

Nordkappmerkene.

Av Nordkappserien — utgave 1943 — på papir uten vannmerke — er der ifølge Poststyrets opplysninger trykt følgende opplag:

15 øre	—	520 000
20 »	—	420 000
30 »	—	420 000

Det meddeles at det vesentlige av opplaget allerede er solgt mens restbeholdningene blir trukket inn fra de forskjellige salgssteder. De gjenværende merker vil bare bli solgt fra samlerluka. Merkene vil ikke bli trykt pånytt.

FRA REDAKTØREN:

Jeg ber alle som har sendt artikler eller innlegg til tidsskriftet om å sende meg kopier av disse.

Og alle som tidligere har skrevet til bladet og ikke fått svar anmodes om å sende kopier eller skrive pånytt.

Oppsetning av frimerker.

Foredrag av *kontorsjef Jarle O. Stensdal* i Grimstad Filatelistklubb 31/10-42.

Forat frimerkene skal komme til sin rett krever de god plass. Man bør ikke ha mere enn en serie på et albumblad eller fra 2 til 4 enkeltmerker. Det er litt avhengig av formatet og den forklarende tekst. Med hensyn til teksten kan der være tvil om hva man skal ta med og hva man skal sløyfe. Ha med bør man i alle fall:

Utgivelsesår og muligens også dag,
Taggingen,
Vannmerket,
Trykk og trykkeri.

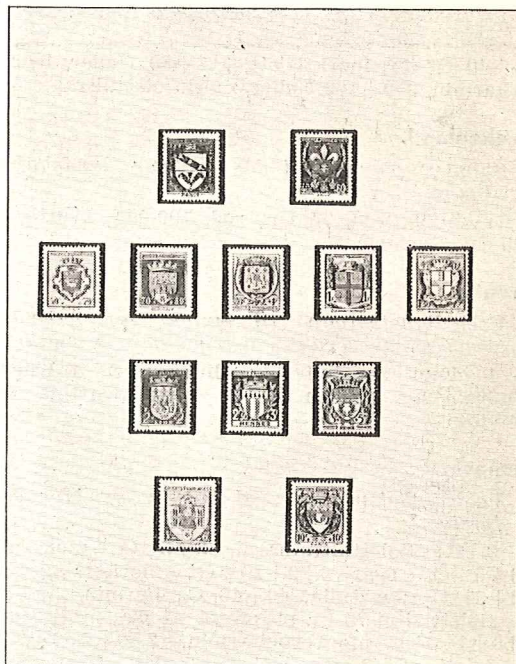
Noen tar også med tegners og gravørs navn, en angivelse av foranledningen til merkenes utgivelse og en forklarende tekst av merkenes motiv. Når man tar med så meget, er det imidlertid en fare for at det hele vil virke overlesset, at frimerkene vil drukne i en mengde tekst og forklaringer, og vi må alltid holde oss for øyet at det er *frimerkene* som er det vesentlige, ikke teksten eller det øvrige utstyr.

Men la oss komme tilbake til bladene. Når jeg benytter betegnelsen «blanke blad» så mener jeg hermed albumblad hvor der på forhånd ikke er angitt plass for frimerkenes plassering. Enkelte blanke blad er nemlig forsynt med et mere eller mindre tydelig netting undertrykk. Dette undertrykk letter selvfølgelig i høy grad opplinjering av merkefeltet — hvis man benytter slike eller også den riktige plassering av merkene i deres innbyrdes forhold til hverandre, samtidig som det er lett å skrive på. Selv mener jeg at disse blad kun er en nødutveg, en halv foranstaltning, og at det er de helt blanke, hvite blad som er det riktige. Eller de helt svarte — . For i de senere år har mange samlere gått over til å benytte svarte blad. Disse fremhever merkene på en ganske særegen måte. Velger man svarte blad skal man huske på å benytte matte blad og ikke blanke. De førstnevnte er meget penere. De svarte blad har imidlertid også sine «drawbacks». I lengden virker de triste. Tekstingen må foregå med hvitt blekk. Dette er i alminnelighet tyktflytende og ikke så lett å ha med å gjøre. En annen ting er at spor etter viskelær vanskelig lar seg fjerne helt fra de svarte blad.

Personlig finner jeg at kombinasjonen hvitt—svart er den heldigste form. Jeg benytter hvite ark, men lager merkefeltene svarte. Hvert merke får på denne måte en smal svart ramme om seg som jeg synes framhever merket og gir et tiltalende inntrykk. Jeg benytter svart tusj til disse felter. Mange vil kanskje synes at dette er et fryktelig arbeide, men med en passer, en bred rissefjær, en linjal og litt øvelse går det hele ganske raskt fra hånden. Man bør være forsiktig og ikke gjøre den svarte ramme for bred. Den kommer da til å virke som den rene sørgekant og hele inntrykket er spolt. Jeg har sett at enkelte også benytter gummiert svart papir til disse felter, men jeg vil ikke anbefale dette.

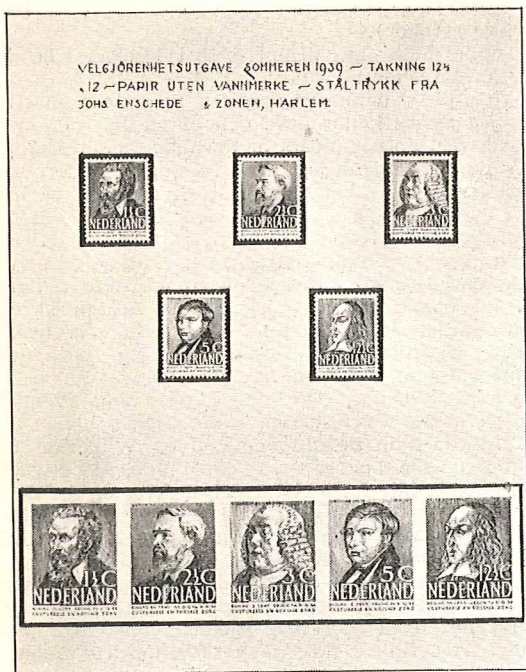
Med hensyn til merkenes oppstilling på arket må denne være symmetrisk og vel avbalansert. For å finne fram til den riktige oppstilling bør man benytte et prøveblad og der flytte merkene fram og tilbake, helt til man finner det arrangement som tilfredsstillende og man bør ved opp-

tegningen ha dette prøveblad liggende foran seg. En frimerkeserie kan godt være symmetrisk oppsatt uten at den derfor er avbalansert. Jeg har også engang sett en samling som hverken var det ene eller det andre. Der begynte seriens oppklebning ytterst til venstre og gikk ytterst til høyre. Gikk der 5 merker på linjen og serien var på 7 stykker, sto altså 5 merker på en linje og 2 på den under. På følgende linje begynte en ny serie. Alt jeg kan si om denne oppsetning er at den ikke var pen. Den lignet en innstikkbok hvor merkene var oppklebet.

*Side fra en Frankrikesamling.
Riktig oppstilling, men tekst mangler.*

Man begynner oppteigningen av merkefeltene med å finne bladets loddrette og vannrette senterlinje og alle merker plasseres i forhold til den første. Vi vet alle at den vannrette senterlinjen er den linjen hvorfra det er like langt til bladets over som underkant. No viser det seg imidlertid at hvis vi plasserer merkene langs denne linje så kan vi helt sikkert få oppstillingen symmetrisk, men den vil ikke bli avbalansert, den vil ikke tiltale øyet. Vi må ved oppstillingen — for å oppnå både symmetri og balanse — ta hensyn til det såkalte optiske senter. Dette senter er ikke bladets midtlinje, men ligger over den. Hvor ligger det så? Hvis man tenker seg bladets øvre halvpart oppdelt i 5 like store deler, så ligger det optiske senter omtrent ved den annen strek. Langs denne linje må oppstillingen nå sin største bredde. Jeg har på en del albumblad foretatt forskjellige oppstillinger av i alt 21 merker, nem-

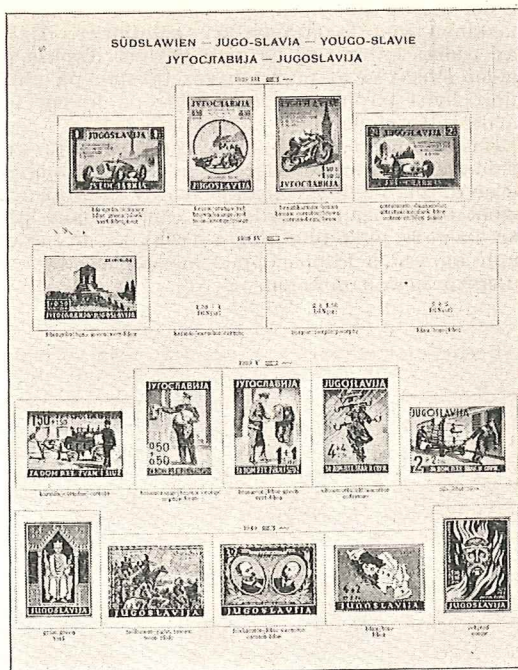
Side fra en Hollandsamling.

En serie på siden. Kort tekst. Fotografisk gjen-givelse av merkene fra det hollandske postvesen.

lig Wilhelminaserien fra Holland, Yvert 165/185 og 209/214.

No skal man aldri bli slave av et system eller en regel, men man skal ta hensyn til den. Det optiske senter kan nemlig bli forrykket ved at man plaserer en kortere eller lengere tekst på bladets øvre halvdel.

Det er svært mange samlere som tar hensyn til den kronologiske rekkefølge ved merkene oppsetning. Skal man imidlertid få en vakker oppsetning må man helt se bort fra den kronologiske rekkefølge og plasere merkene der de hører hjemme etter sitt motiv eller format. Man må likeledes se bort fra verdiangivelsenes rekkefølge. Vi har et godt eksempel her på i vår egen frimerkeserie hvor vi har 1, 2, 3, 5 og 7 øre i posthorntypen, 10 øre i løvetyper og igjen 12 øre i posthorntypen. Den naturlige oppsetning vil her være 1, 2, 3, 5, 7 og 12 øre for seg, fulgt av 10, 14, 15 øre osv. En riktig kronologisk oppstilling av dypptrykkmerkene ville være 3, 1, 2, 5, 20, 25, 15, 10, 12, 7, 30, 40, 35, 50, 14 og 60 øre, men det ville neppe ta seg særlig pent ut. Hvis vi ser på merkene format så vil vi straks se at en oppsetning av f. eks. Olavsseriens 10, 15, 20 og 30 øre på en linje ikke vil gjøre noe godt inntrykk. Formatet betinger at 10, 15 og 20 øre står på en linje, mens 30 øren kommer over eller under. For Snorremerkene vedkommende kan vi få gode oppstillinger både med kombinasjonen 10 og 20 øre på en linje etterfulgt av de andre verdier, men her kan vi like gjerne få 10, 15 og 20 øre, fordi 10 øren og 20 øren begge har samme format og man kan godt skyte inn den liggende 15 øre. En serie som er meget vanskelig å stille opp er landskapsmerkene. Her har jo de 3 merker forskjellige formater. 15 øren 1½ stør-

Blad fra fortrykksalbum.

Alt for mange merker. Det hele virker overlesset.

relse liggende, 20 øren 1½ størrelse stående og 30 øren dobbelt størrelse liggende.

Mellom de forskjellige merker på bladet og mellom de enkelte linjer bør der være en jevn avstand, og disse avstander bør gå igjen hele samlingen igjennom på sider hvor antallet av merker er det samme. Man må heller ikke glemme at så lenge samlingen foreligger i bind vil hver side virke som et avsluttet hele, men når bladene på en utstilling blir tatt ut og lagt etter hverandre blir de bare en del av et større hele. Såvidt mulig bør derfor avstanden fra bladets overkant til teksten eller første frimerkerække være den samme. Dette vil gi et roligere inntrykk.

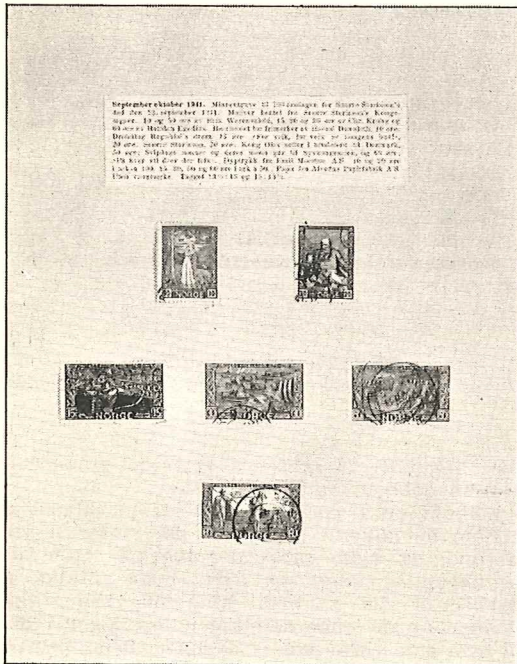
Er man så uheldig ikke å ha alle merker fra vedkommende land — slikt hender jo av og til! — så må man selvfølgelig sette opp åpen plass til det eller de merker man mangler. Det kan virke sjokkerende å se et tomt felt på siden, men her må inntrykket vike for samlingens sanne tilstand.

Jeg har sett eksempler på samlere som vil pynte sine samlinger med prospektkort og fotografier fra det land samlingen omfatter. Dette er helt forkastelig. En frimerkesamling er ikke et fotografi eller prospektkortalbum. Det er frimerkene som skal fortelle om vedkommende land, ikke utenforstående bilder.

Til slutt vil jeg komme inn på et gebet som for de fleste er meget vanskelig, nemlig selve teksten og det kunstneriske utstyr av samlingen. De fleste av oss er jo i sin alminnelighet ikke noen mestere i skrivekunsten og den tiltagende bruk av skrivemaskinen har ikke gitt oss anledning til å utvide de ferdigheter vi en gang måtte ha hatt på dette område. For mange

vil det derfor falle naturlig også å benytte skrivemaskinen ved tekstingen av samlinger. Dette kan gjøres enten ved at man skriver direkte på bladet eller ved at man skriver teksten på gummiert hvitt papir som man etter på kleber inn på de rette steder.

En annen utveg — som benyttes ofte ved samlinger av norske eller skandinaviske merker — er at man klipper teksten ut av spesialkatalogene og kleber inn. Alle de skandinaviske land har jo gode spesialkataloger trykt på utmerket papir og ved å klippe opp 2 kataloger har man tekst til hele samlingen.

Side fra en Norgesamling.
Utklipp fra katalogen brukt til teksting.

Det vakreste er imidlertid at man skriver teksten. Det tar lengere tid og skal en god porsjon øvelse og tålmodighet til. Men det virker mer personlig og utøveren kan for hver side virkelig glede seg over å ha prestert litt av et kunstverk. Jeg tror mangt og meget i vår skjeve verden ville rette på seg hvis man tok mere tid til å utføre et arbeid, hvis man la mere håndverksmessig kunst i det og ikke nøyet seg med det som var mest lettvinnt. Når alt kommer til alt er det ikke hovedsaken at andre skal synes at det er vakkert, men at man selv er seg bevisst å ha lagt ned sitt beste i det utførte arbeide. Har man interesse er det utrolig hva man i løpet av ganske kort tid kan prestere med hensyn til skrift. Jeg er ikke noen fagmann på grafikkens område, men hist og her har jeg plukket opp en del opplysninger som jeg har benyttet meg av ved tekstingen av mine forskjellige samlinger.

Man kan benytte skjønnskrift, stelskrift eller rundskrift. Men vakrest er det når man benytter tegnede «trykte» bokstaver. Man skjeler her mellom 3 slag:

GROTESK (mangler utløpere, bygget av like tykke streker).

ANTIKVA (har utløpere, to tykkelser i høyde og skråstreker).

Gotisk — denne er den vanskeligste å mestre og jeg synes heller ikke den er særlig vakker i tekst. En gotisk initial er derimot meget festlig. Av de albumblad jeg har framlagt vil dere ha sett at jeg har benyttet grotesk og antikva litt om hverandre. For oss amatører i skrivekunsten tror jeg det letteste er å benytte antikva i titelblad og større overskrifter, men grotesk til selve teksten. Det vil kanskje overraske dere å høre at en bokstav er — jeg kunne nesten si en matematisk konstruksjon — jeg var selv overrasket og interessert første gang jeg hørte det omtale — og at man har noe som heter bokstavens 3-deling. Tar man f. eks. bokstaven H så vil denne ved 3-delingen se således ut:

Unntar man bokstavene I, J og W passer 3-delingen alle bokstaver. For I, J og W's vedkommende blir forholdet 1 del, 2 deler og 4 deler. Det vil føre for langt å gå i detalj inn på dette skriftspørsmål, men her som i så mange andre tilfelle gjelder det at øvelse gjør mester.

Vi lever under ekstraordinære forhold med vanskeligheter på alle kanter. Disse vanskeligheter har også gjort seg gjeldende på vårt område. Det finnes ikke lengere skinn til albumbind, ikke lerret til bladene, ikke gummi til hengslene. Så lenge disse forhold varer vil jeg derfor ikke anbefale noen til å gi seg i kast med ommontering av merker. En vakkert monterte samling krever *kvalitet* i alt. Når vi derfor i dag ikke kan få denne kvalitet er det bedre å se tiden an. Ventetiden kan benyttes til planlegging. Samlingens forord kan forfattes, man kan øve seg både i tegning av merkefelte og bokstaver. Når andre tider så er kommet står man fullt rustet til å ta fatt på den oppgave man har satt seg.

Det skulde glede meg meget om dette lille foredrag har bibrakt enkelte av tilhørerne nye ideer og impulser og at det derved vil være et litet bidrag til å høyne enn ytterligere det nivå som frimerkesamlingens teknikk står på i vårt land.

*

Det opprinnelige billedstoff til denne artikkel ble i sin tid overlevert til den tidligere redaktør. Det har ikke lyktes å få tak i det og vi måtte derfor erstatte det med avbildninger av blad som riktignok også hørte med til foredragets demonstrasjonsmaterieell, men som ikke så godt viser de spesielle ting der skulde framheves.

Ny Forbundsclubb.

Forbundets styre har enstemmig innvilget en ansøking fra Sandefjord Filatelistklubb om å bli opptatt som medlem av Forbundet. Den nye Forbundsclubb har for tiden 11 medlemmer, dens formann er hr. agent Ulrich S. Ulrichsen, Sandefjord.

Oslo, 11. februar 1943.

NORSK FILATELISTFORBUND,

Per Gellein.

INGENIØR

Alf Bernt.

Den 22. mai ble en svart dag i Drammensklubbens historie. Den dag fikk vi nemlig etterretning om den tragiske skjebne, som hadde innhentet klubbens formann, ingeniør Alf Bernt.

Det var så ufattelig, at denne alltid virksomme og målbevisste mann var revet bort — til og med av en av de maskiner han var satt til å stelle med — akkurat da den offisielle meddelelse om hans etterlengtede tilbakeflytning til Drammen var undervegs.

Skjebnens veger er underfulle! Et spill av tilsynelatende tilfeldigheter samles som strålene i et brenn glass og lar ulykken skje.

Alf Bernt var en klubbkamerat av de sjeldne. Gode administrative evner, personlig takt, elskerverdige omgjengelighet og et jevnt godt humør gjorde ham skattet og avholdt av alle, han kom i berøring med, ikke minst innen sin egen klubb. Alf Bernerts tiltredelse som formann i 1938 bragte likesom en vending i klubbens liv. Alt syntes nå å gå så meget lettere, medlemstallet øket stadig, initiativ og nye impulser ble omsatt i gjerning. Man merket at klubbens trivsel lå formannen på hjertet.

Som ytre tegn på klubbens takknemmelighet fikk Alf Bernt kommandørkorset av ordenen «Sølvposten».

Alf Bernt var levende interessert for alt som rørte seg innen filatelien, og følte en dyp glede ved sin samlerhobby. I yngre år samlet han meget systematisk i landegrupper etter en bestemt «5 årsplan». På denne måten ble hans samlinger meget komplette og særdeles pene, da han var nøye på kvaliteten. I seinere år var det særlig Europadelen som fanget hans interesse.

Den samme interesse han viste sine samlinger, lot han også bli sitt omfangsrike dublettmateriell tildel. — Han samlet og vasket og ordnet dette med utrettelig iver og tok alltid en hel haug med seg, når han i sommerferien dro ut til sitt elskede landsted på Lyngør for å ha beskjeftigelse, om regnveir skulde sette inn.

Klubbens tradisjonelle juni-møte oppe i Aaspaviljongen «42de etasje» ble i år, med en usedvanlig stor deltagelse fra alle kanter, viet minnet om den bortgangne. Lys og god var hans ferd iblant oss, den fikk likesom symbolsk sitt uttrykk i den vidunderlige vakre og varme høysommerkveld.

Vi lyser fred over en avholdt og aktet klubbkamerats minne!

Thomas Agnæss.

Vent og se!

En rikelig tilgang på penger og mangel på objekter å anbringe disse i, har medført at spekulanter, som ellers ikke har den fjerneste interesse for frimerker, har trent inn på vårt område. Disse vil falle fra, når tiden kommer, med større eller mindre tap for dem som ikke itide har realisert, og kunde saken forsåvidt være oss likegyldig, men den medfører dog en ubehagelig realitet.

Interessen for vår hobby er i det siste vokset meget sterkt blant den yngre generasjon. Når en så tenker på, hva de nye samlere må betale for nyanskaffelser i dag, er det lett å regne ut, at interessen vil svikte for de flestes vedkommende. Det ligger dog som en underbevissthet hos de fleste, at en frimerkesamling er et *aktivum* som en bygger opp, samtidig som det bringer adspredelse og glede.

Det burde derfor være på sin plass å gi de yngre samlere et varsel om hva der sannsynlig vil komme, med anbefaling av, at de trygt kan la disse felter stå åpne foreløpig. Merkene kommer senere fram til rimeligere pris!

Der har framkommet kritikk over utgiverne av Norgeskatalogen for, at prisene angis for høyt. Heri kan jeg ikke være enig. En katalog som denne må ha som hovedoppgave, foruten å klassifisere merkene, å angi deres markedsverdi.

M. T.

Norgeskatalogen.

Prisansettelsen på varianter.

Etter utgivelsen av «Norges Frimerker» i 1914 begynte jeg å gå gjennom mitt store lager av norske frimerker, særlig utgavene 1877—93. Jeg kunde sette opp disse praktisk talt komplett og hadde også den tilfredsstillende å kunne gi utgiverne en håndsrøking både med opplysninger og med studiemateriale, som kom 2. utgave i 1924 til gode. Lite ante jeg, at typer og varianter som jeg dengang delte ut med milde hender skulde bli opphøyet til litr. A, B eller C og priset på høyde med våre sjeldneste klassiske merker.

Her mener jeg at utgiverne av N.K. har begått en kapitalfeil. Det rimeligste vilde ha vært, at katalogen var delt i to avdelinger, første del hovednummere med prisangivelse, annen del beskrivelse av typer og avarter uten prisangivelse. Naturligvis måtte der i første del medtas varianter som f. eks. E, EN, 10 øre brevkortklisjé, omvendt påtrykk, utaggede, visse fargenyanser etc.

En vil ha bemerket, at Senf har gått en middelvei, nemlig å angi visse typiske varianter i en fotbemerkning med angivelig verdi i parentes. Her spiller det en rolle, at Senf er en handlerkatalog.

Det synes meg nærmest latterlig å finne f. eks. nr. 29 «med strek under kronen, nr. 51 II, Abels 1302» og «Hersik» med særskilt prisansettelse. Disse og mange andre av de oppførte varianter skyldes dels en mindre oppussing av klisjeer, dels rikelig farge eller et rusk på platen under trykningen. De fleste manglende punkter skyldes nok også samme årsak.

Selv om de oppførte varianter av nr. 1 har ytre molest av platen som årsak, mener jeg det ikke kan være grunn til å angi katalogpriser for disse. De som ønsker å anskaffe disse rariteter,

får tidsnok vite prisen, som ikke har interesse utenfor en engere krets. Prisen på sådanne avarter er i høyere grad avhengig av konjunktorene enn ordinære merker og kan gi de uinnviede et feilaktig begrep.

Jeg har festet meg ved, at prisen på de skilingsmerker, som ble tillatt anvendt i 90 årene, er ansatt lavere enn på de samme merker brukt før 1889. Her er lansert et prinsipp, som vel ikke har noen analogi i andre kataloger. I begge tilfelle gjelder det postalt avstemplede merker. Riktignok vil de fleste foretrekke ennings-avstempling, men det må under alle omstendigheter bli en smaksak. Jeg foretrekker runde stedstempler for annonse- og bølgerinje-avstempling. Etter samme prinsipp burde da også disse vært katalogisert.

M. Tølfesby.

Stemplingen av våre frimerker.

De nye Griegmerkene er kommet. Og sjelden har vel en serie her i landet slått så godt an og fått en så god kritikk. Poststyret bør ytes full honnør for dette utmerkede arbeid.

Men hver dag når posten kommer ergrer jeg meg, ikke en, men mange ganger, over den forfærdelige måte merkene er stemplet på. Wesselmerkene fikk vi levert med slagordet: MATAUK GAGNER LAND OG FOLK og nå får vi med like fete typer vite på Griegmerkene at POSTGIRO SPARER TID OG PENGER.

Slett avstempling —

— og riktig.

Vi må gå ut fra at Postverket nå har tilegnet seg den oppfatning at frimerkene også har en kulturell misjon. De skal altså etter å ha tjent som frankeringsmiddel fortsatte sin tilværelse som samlerobjekt og spre f. eks. Wessels og Griegs portretter rundt om i de mange album ikke bare i vårt land, men i tusener av album hos utlandets samlere. Sett fra et propagandasynspunkt må målet være at alle samlere av norske frimerker hver får minst ett feilfritt

eksemplar av hvert merke. Postverket har etterhånden nedlagt et ganske stort arbeid for at merkene, sett både fra et trykkteknisk og et filatelistisk synspunkt, skal bli best mulig, men på et eller annet sted i administrasjonsskjeden må der være en brist i samarbeidet. En del av administrasjonen ødelegger jo faktisk hva en annen del skaper. Det må gå an å benytte en avstemplingsmåte som tilfredsstillende både det administrative ledd som har med poststemplenes reklametekster å gjøre og filatelistene. Reklameteksten bør komme på selve konvolutten og poststemplet på frimerket. En slik avstemplingsmåte har jeg sett benyttet på brev fra utlandet, og det skulde vel ikke være vanskeligere for oss å gjøre det samme. Et slikt tiltak vilde glede alle samlere og være til fordel for alle parter i saken.

St.

Nytt veldedighetsmerke.

Til inntekt for Frontkjemperkontoret.

Offisielt meldes at den 2. august 1943 utgis et frimerke i frankeringsverdien 20 øre med et tillegg av 30 øre til inntekt for *Frontkjemperkontoret*. Frimerket trykkes bare i et begrenset opplag, hvis størrelse foreløpig ikke offentliggjøres. Merket vil bli tilsalgs ved poststedene i et begrenset tidsrom.

Fargen er brunrød, formatet 21,1×27,3 mm og taggingen 13. Det nye merket framstilles i rasterdyptrykk hos Emil Moestue A/S i ark à 100 stk. på papir uten vannmerke.

Førstedagsbrev med særstempel ekspederes på vanlig måte, men må bestilles i dagene 20.—24. juli.

Stempling av førstedagsbrev i Oslo postkontors publikumshall utgivelsesdagen vil ikke finne sted.

Ny ordinær serie avløser Wilhelmine.

Nederlandske sjøhelter som frimerkemotiv.

De noværende hollandske merker i verdiene fra 1 cent til og med 40 cent vil bli avløst av en ny serie. Verdiene fra 1 til 5 cent har som motiv forskjellige germanske symboler, mens verdiene fra 7½ til 40 cent har portretter av hollandske sjøhelter.

7½ cent	Michiel Adriaasz. de Ruyter.
10	» Jan Evertsen.
12½	» Maarten Harpertsz. Tromp.
15	» Piet Hein.
17½	» W. J. van Gent.
20	» Witte de With.
22½	» Cornelis Evertsen.
25	» Tjerk Hiddes.
30	» Cornelis Tromp.
40	» Cornelis Evertsen de Jongste.

7½ cent merket utkom den 16. juni, den 1. juli kom 2½ og 10 cent og den 16. juli kommer visstnok resten av serien. Merkene er av format 28½×24¼ mm og er utført i rotogravyretrykk.